

До протоколу № 206
від 06 травня 2026 року

ВИСНОВОК

до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо імплементації законодавства Європейського Союзу та
удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства»
(реєстр. № 15040 від 20.02.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. розглянув у межах предметів свого відання 6 травня 2026 року на засіданні (протокол № 206) проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу в галузі рибного господарства» (реєстр. № 15040 від 20.02.2026), поданий народним депутатом України Гайдю О.В. та іншими народними депутатами України, і зазначає таке.

Головним комітетом з розгляду законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики.

У пояснювальній записці до законопроекту визначено, що його розроблено з метою наближення законодавства України до права Європейського Союзу, визначення та удосконалення основних засад державної політики у галузі рибного господарства в частині завдань, цілей і принципів Спільної політики щодо рибальства Європейського Союзу.

Відтак, для досягнення мети законопроектом пропонується гармонізувати положення законодавства України із положеннями права Європейського Союзу, а також імплементувати норми актів *acquis* ЄС в частині:

- цілей і принципів рибогосподарської політики Європейського Союзу;
- встановлення правового регулювання діяльності організації виробників продукції рибальства та продукції аквакультури, міжгалузеві організації;
- запровадження планів збору даних у галузі рибного господарства та запровадження інституту національного кореспондента для забезпечення узагальнення, аналізу та обміну таких даних з відповідними стейкхолдерами;

встановлення адміністративних процедур регулювання та контролю використання чужорідних та немісцевих видів гідробіонтів у сфері аквакультури тощо.

Комітет у межах предметів свого віддання зазначає, що законопроектом передбачено внесення змін до Законів України, зокрема щодо питань:

визначення Порядку застосування, зберігання, ввезення в Україну, обліку електроловильних систем у наукових цілях, що затверджується Кабінетом Міністрів України (стаття 52 Закону України «Про тваринний світ»);

у Законі України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів»

доповнено терміном «дані у галузі рибного господарства – узагальнена систематизована сукупність відомостей (первинні, детальні та агреговані дані), що характеризують стан, динаміку та використання водних біоресурсів, а також умови функціонування рибогосподарських водних об'єктів (їх частин), у тому числі результати наукових досліджень, державного моніторингу, промислового та любительського рибальства, а також діяльності суб'єктів аквакультури» (стаття 1);

доповнено цілями державної політики у галузі рибного господарства, зокрема підтримкою науково-технологічного прогресу та інновацій (стаття 5¹);

здійснення державного обліку водних біоресурсів шляхом проведення наукових досліджень, пов'язаних з визначенням чисельності водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (стаття 15);

визначено права і зобов'язання наукової установи щодо здійснення дослідного вилову та отримання дозволу на спеціальне використання водних біоресурсів у рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах) (стаття 27³);

розроблення науковими установами, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, науковими установами, що належать до сфери управління Національної академії наук України та Національної академії аграрних наук України, на замовлення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, науково-біологічного обґрунтування для встановлення лімітів спеціального використання водних біоресурсів, визначення переліку нелімітованих водних біоресурсів та обсягів добування (вилову) водних біоресурсів для здійснення любительського рибальства на праві спеціального використання водних біоресурсів;

для формування та виконання національного робочого плану збору даних у галузі рибного господарства застосовується перелік первинних даних у галузі рибного господарства (ст. 54):

для промислового рибальства та аквакультури – дані про освіту,

для наукових установ – опис досліджень, що здійснюються з метою визначення впливу рибальства на середовища перебування водних біоресурсів тощо;

у Законі України «Про аквакультуру»

затвердження методики розроблення науково-біологічного обґрунтування щодо переміщення, розведення та/або вирощування чужорідних та немісцевих видів гідробіонтів у сфері аквакультури (стаття 8; 20);

забезпечення підготовки, перепідготовки, дипломування фахівців, організації науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, поширення та впровадження у виробництво наукових розробок, фінансування наукових досліджень у сфері аквакультури здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів інноваційних програм і проектів та інших джерел, не заборонених законом (стаття 22) та ін.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) висловило зауваження та пропозиції до законопроекту.

ГНЕУ зазначає, що із положень нової статті 72 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», згідно з якою передбачено отримання організаціями виробників, асоціаціями фінансової підтримки за рахунок коштів державного бюджету через Виплатну агенцію, місцевих бюджетів, можна дійти висновку, що реалізація зазначених положень потребуватиме додаткових видатків з державного та місцевих бюджетів.

У зв'язку з зазначеним, ГНЕУ звертає увагу на необхідність дотримання вимог ст. 91 Регламенту Верховної Ради України та ст. 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якими у разі внесення законопроекту, проекту іншого акта, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету (надходжень бюджету та/або витрат бюджету), до законопроекту додається фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

ГНЕУ зазначає, що зміст законопроекту у порівняльній таблиці до нього не узгоджується з його текстом. Зокрема, це стосується: назви законопроекту, який у порівняльній таблиці до нього називається «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу та удосконалення державного регулювання в галузі рибного господарства», а у тексті законопроекту – «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу в галузі рибного господарства».

Міністерство освіти і науки України (далі – МОН України) зазначило пропозиції та зауваження до законопроекту.

З метою приведення положень законопроекту у відповідність до законодавства у сфері освіти, наукової і науково-технічної діяльності, а також забезпечення термінологічної узгодженості та однозначного тлумачення правових норм, МОН України пропонує:

у Законі України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів»:

абзац перший статті 14 викласти у такій редакції:

«Наукове забезпечення рибного господарства здійснюють рибогосподарські та інші спеціалізовані наукові установи (наукові спостерігачі), наукові підприємства та організації, заклади вищої освіти, селекційні центри, основними завданнями яких є»;

у частині третій нової статті 24¹⁰ та у частині першій нової статті 32 слова «наукових даних» замінити словами «дослідницьких даних»;

у пропонованій редакції нової статті 27³ після слів «наукова установа» доповнити словами «заклад вищої освіти»;

додати до переліку суб'єктів підготовки науково-біологічних обґрунтувань наукові установи та заклади вищої освіти, які належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України (стаття 29);

абзац п'ятий пункту 5 частини першої пропонованої редакції нової статті 54 викласти в такій редакції:

«для наукових установ та закладів вищої освіти»;

в частині третій пропонованої редакції нової статті 58 слова «та пріоритетними напрямками інноваційної діяльності, визначеними відповідно до законодавства» виключити;

у частині першій пропонованої редакції нової статті 61 після слів «наукові установи» доповнити словами «заклади вищої освіти»;

у Законі України «Про аквакультуру»:

абзац четвертий пропонованої редакції частини другої статті 20 викласти в такій редакції:

«Перелік чужорідних та немісцевих видів гідробіонтів переміщення яких здійснюється без необхідності отримання дозволу, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері рибного господарства, з урахуванням науково-біологічного обґрунтування, розробленого науковими установами та закладами вищої освіти, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства, Національної академії наук України, Національної академії аграрних наук України, Міністерства освіти і науки України, на замовлення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері рибного господарства.»;

у абзаці десятому пропонованої частини третьої статті 20 після слів «науковими установами» доповнити словами «та закладами вищої освіти»;

абзац перший частини першої статті 21 викласти у такій редакції:

«1. Наукове забезпечення у сфері аквакультури здійснюють рибогосподарські та інші спеціалізовані наукові установи, заклади вищої освіти, наукові підприємства та організації, селекційні центри, основними завданнями яких є:»;

у пропонованому абзаці чотирнадцятому частини першої статті 22 слово «дипломування» виключити.

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України зазначило про підтримку законопроекту.

Міністерство фінансів України зазначає, що законопроект потребує доопрацювання та надання фінансово-економічних розрахунків.

Міністерство цифрової трансформації України зазначає, що законопроект потребує доопрацювання.

Національна академія наук України (далі – НАН України) наголошує, що законопроект потребує доопрацювання.

НАН України зазначає, що запропоновані зміни до законодавства у поточній редакції законопроекту унеможливають проведення цілого ряду фауністичних, гідробіологічних та екологічних досліджень.

НАН України висловлює зауваження до тексту законопроекту у частині внесення змін до Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», зокрема:

законопроект вимагає реєстрації всіх суден у системі дистанційного контролю. Однак для науки часто використовуються маломірні човни (до 4 м довжиною і з потужністю двигуна до 13,5 к.с., або 10 кВт.), які за діючим законодавством не потребують такої реєстрації. Це робить наукові експедиції на середніх та малих річках незаконними (статті 24, 49);

положення статті 27³, що передбачає включення до програми на дослідний вилов інформації щодо заходів для збереження стану іхтіоценозу, є формальне та обтяжить підготовку наукових програм, оскільки прописати конкретні заходи для збереження стану іхтіоценозу, не провівши дослідження, доволі складно і малоефективно. НАН України вважає, що пункт – «заходи для збереження стану іхтіоценозу» – слід виключити;

положення статті 28 фактично забороняє науковий вилов у річках, де раніше не встановлювалися ліміти (це більшість річок України), якщо метою не є саме встановлення цих лімітів;

нормами статті 47 передбачено вимогу обліковувати весь улов на рибоприймальних пунктах. Для науковців, які працюють на віддалених струмках або забирають мізерні об'єми (наприклад, 0,3 кг) для лабораторного аналізу, це фізично неможливо. Потрібно прописати виключення для таких ситуацій.

НАН України вважає небезпечним з огляду на існуючу екологічну політику внесення змін до статті 9¹ Закону України «Про природно-заповідний фонд України», які передбачають, що спеціальне використання водних біоресурсів загальнодержавного значення у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду буде здійснюватися відповідно до Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів».

НАН України наголошує, що без врегулювання та спрощення отримання дозволів для науково-дослідних робіт, зокрема на водоймах не охоплених промислом, для яких не розроблено ліміти (об'єкти природно-заповідного фонду за замовчуванням є саме такими), прийняття запропонованих змін фактично призведе до припинення проведення досліджень та невиконання однієї з основних місій природно-заповідного фонду – моніторингу біологічного різноманіття задля збереження аборигенної флори і фауни.

НАН України вважає, що у положенні статті 53 Закону України «Про тваринний світ» щодо заборони ввезення монониткових (волосінних) сіток, варто надати такий дозвіл для науково-дослідних ловів (наприклад, сплавних дрифтерних сіток). НАН України пропонує зробити виключення для монониткових (волосінних) сіток, як це зроблено для електролову.

Національна академія правових наук України зазначила, що зауваження і пропозиції до законопроекту відсутні.

Комітет Верховної ради з питань екологічної політики та природокористування розглянув на своєму засіданні від 22 квітня 2026 р. (протокол № 262) проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу в галузі рибного господарства» (реєстр. № 15040 від 20.02.2026), поданий народним депутатом України Гайдю О.В. та іншими народними депутатами України, та рекомендував Комітету з питань аграрної та земельної політики доопрацювати його з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

На засіданні підкомітету з питань науки та інновацій Комітету від 04.05.2026 було розглянуто законопроект реєстр. № 15040 та надані до нього експертні висновки, і прийнято рішення за результатами розгляду на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України повернути зазначений законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Колюха В.В., заступника Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Висоцького Т.М., заступника директора з наукової роботи Інституту гідробіології НАН України Юришинця В.І., народного депутата – члена Комітету Кириленка І.Г., та обговоривши це питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації законодавства Європейського Союзу в галузі рибного господарства» (реєстр. № 15040 від 20.02.2026), поданий народним депутатом України Гайдю О.В. та іншими народними депутатами України, за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Направити цей висновок, висновки Міністерства освіти і науки України та Національної академії наук України до Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК